

Rapport 2023
Genomförd på uppdrag av revisorerna
april 2024

Region Kalmar län

Basgranskning

Folkhögskolestyrelsen

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	4
1.1. Bakgrund	4
1.2. Syfte och revisionsfrågor	4
1.3. Genomförande och avgränsning	5
1.4. Revisionskriterier	5
2. Granskningsresultat.....	6
2.1. Organisation	6
2.2. Mål, verksamhetsresultat och uppföljning	7
2.3. Ekonomistyrning och ekonomisk uppföljning	9
2.4. Intern kontroll och riskanalys	11
2.5. Beslutsunderlag och protokoll	12
2.6. Tidigare rekommendationer	13
3. Slutsats	15
4. Källförteckning	17
5. Revisionskriterium.....	18
Bilaga 1. Uppföljnings- och bokslutsprocess.....	21

Sammanfattning

På uppdrag av regionrevisionen i Region Kalmar län har EY genomfört en basgranskning av regionens styrelse, nämnder, beredningar, förbund, bolag och stiftelser. Denna rapport avser basgranskning av folkhögskolestyrelsen avseende verksamhetsåret 2023.

Det övergripande syftet med basgranskningen har varit att bidra till en stabil grund i ansvarsprövningen och utgöra en del i revisionens årliga bedömning om verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och om verksamheten har en tillräcklig intern kontroll.

Vår sammanfattande bedömning är att folkhögskolestyrelsen till stor del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt delvis haft en tillräcklig intern kontroll. Bedömningen grundar sig på våra bedömningar för basgranskningens delfrågor. I nedanstående tabell illustreras huruvida revisionsfrågorna bedöms vara helt, delvis eller ej uppfyllda enligt trafikljusmodellen. En närmare beskrivning av bedömningarna finns att läsa i de olika avsnitten som behandlar revisionsfrågorna.

Revisionsfråga	
Har revisionsobjektet fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter?	
Har revisionsobjektet tolkat mål och uppdrag och brutit ned dessa till egna mätbara mål och att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?	
Har revisionsobjektet en styrning och uppföljning mot mål och beslut?	
Har revisionsobjektet en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslutar man om åtgärder vid avvikelser?	
Är revisionsobjektets verksamhetsresultat förenligt med fullmäktiges, stiftarens eller ägarens mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra relevanta föreskrifter?	
Har revisionsobjektet en fullgod ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	
Har revisionsobjektet genomfört sina uppdrag med tillgängliga resurser?	
Har revisionsobjektet gjort en egen riskanalys samt en internkontrollplan vilka syftar till att hantera prioriterade risker?	
Har revisionsobjektet ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?	
Har revisionsobjektet tydliga beslutsunderlag och protokoll?	
Hur har revisionsobjektet hanterat tidigare och ej åtgärdade rekommendationer som har getts i samband med de senaste årens basgranskning?	 1

¹ Se avsnitt 2.6.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi folkhögskolestyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att folkhögskolestyrelsen tar del av ekonomiska uppföljningar i enlighet med direktiv från regionfullmäktige.
- ▶ Säkerställa att verksamhetsberättelser innehåller uppföljning av intern kontroll och ett framtidsavsnitt i enlighet med direktiv från regionfullmäktige.
- ▶ Genomföra en mer heltäckande riskanalys som beaktar styrelsens ansvarsområden i större utsträckning.
- ▶ Tydliggöra arbetet med hantering av avvikelser i form av åtgärder avseende mål med låg måluppfyllelse.
- ▶ Säkerställa att styrelsen beslutar om åtgärder vid förekomst av avvikelser inom ramen för intern kontroll.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Regionfullmäktige har gett regionrevisorerna i uppdrag att ta fram underlag till den årliga ansvarsprövningen. Det görs i den så kallade årliga granskningen som i sin tur består av grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av delårsrapport och årsredovisning.

I kommunallagen framgår att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionsred. Det görs i den årliga granskningen som i sin tur består av grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Den grundläggande granskningen sker löpande över året av såväl revisorerna som anställda sakkunniga och består bland annat av revisionsdialoger och dokumentgranskning, men denna basgranskning är en insats som är tidsbegränsad och ett komplement till den övriga granskningen. Den grundläggande granskningen ska innehålla granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och intern kontroll. Den grundläggande granskningen innebär bland annat frågor avseende hur styrelse och nämnder har tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och om de brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler i verksamheten.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Det övergripande syftet har varit att genomföra en basgranskning av regionens styrelse, nämnder, beredningar, bolag, stiftelser och förbund. Detta för att tillsammans med den övriga och systematiska grundläggande granskning bidra till en stabil grund i ansvarsprövningen. Granskningen är en del av revisionens årliga granskning av regionen och utgör en del i bedömningen om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om verksamheten har en tillräcklig intern kontroll.

Granskningens övergripande revisionsfråga som har besvarats är:

- ▶ Har revisionsobjekten bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och har den interna kontrollen varit tillräcklig?

Därtill har följande delfrågor besvarats:

- ▶ Är revisionsobjektets verksamhetsresultat förenligt med fullmäktiges, stiftarens eller ägarens mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra relevanta föreskrifter?
- ▶ Har revisionsobjektet genomfört sina uppdrag med tillgängliga resurser?
- ▶ Har revisionsobjektet en styrning och uppföljning mot mål och beslut?

- ▶ Har revisionsobjektet tolkat mål och uppdrag och brutit ned dessa till egna mätbara mål och att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?
- ▶ Har revisionsobjektet fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter?
- ▶ Har revisionsobjektet gjort en egen riskanalys samt en internkontrollplan vilka syftar till att hantera prioriterade risker?
- ▶ Har revisionsobjektet en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslutar man om åtgärder vid avvikelser?
- ▶ Har revisionsobjektet en fullgod ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?
- ▶ Har revisionsobjektet ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi? Detta för att säkerställa att verksamhetens uppdrag och mål uppnås samt att lagar, föreskrifter m.m. följs.
- ▶ Har revisionsobjektet tydliga beslutsunderlag och protokoll?
- ▶ Hur har revisionsobjektet hanterat tidigare och ej åtgärdade rekommendationer som har getts i samband med de senaste årens basgranskning?

1.3. Genomförande och avgränsning

Denna granskning avser den grundläggande granskningen för 2023. I denna rapport presenteras granskningen för folkhögskolestyrelsen. Motsvarande rapporter har lämnats för respektive revisionsobjekt som ingår i basgranskningen.

Granskningen har genomförts under perioden januari - april 2024. Den valda metoden för granskningen har varit dokumentstudier och intervjuer. Dokumentstudierna har bland annat omfattat för regionen centrala styrdokument. Granskarna har även tagit del av handlingar och protokoll för aktuellt revisionsobjekt. Intervjuer har genomförts med styrelsens presidium samt tjänstepersoner som bistår styrelsen i deras uppdrag. Se avsnitt 4 för källförteckning över analyserad dokumentation och intervjuerpersoner.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunderna som har använts i granskningen. Granskningens bedömningar utgår ifrån följande revisionskriterier:

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Regionplan Region Kalmar län, 2023-2025
- ▶ Riktlinje för målstyrning i Region Kalmar län, 2020
- ▶ Riktlinje intern kontroll, 2023
- ▶ Reglemente för folkhögskolestyrelsen.

För att läsa mer om revisionskriterierna se avsnitt 5.

2. Granskningsresultat

I detta avsnitt besvaras samtliga revisionsfrågor och i anslutning till varje delområde framgår iakttagelser och bedömningar.

2.1. Organisation

I Region Kalmar län ansvarar den regionala utvecklingsnämnden för tillväxt- och utvecklingsfrågor. I detta ingår ansvar att vara folkhögskolestyrelse. Folkhögskolestyrelsen ansvarar för regionens folkhögskolor. Särskilda protokoll upprättas när regionala utvecklingsnämnden agerar folkhögskolestyrelse.

Folkhögskolestyrelsen består av regionala utvecklingsnämndens elva ledamöter och fem ersättare. Styrelsens sammanträden samordnas med nämnden. Folkhögskolestyrelsen får handlägga ärenden endast om fler än hälften av ledamöterna är närvarande. Intervjuade uppger att styrelsens gemensamt med regionala utvecklingsnämnden bistås av regionala utvecklingsförvaltningen. Styrelsens ansvarar för verksamhetsområdet bildning och därmed för de fyra folkhögskolorna i Gamleby, Högalid, Vimmerby och Ölands. Förvaltningen har cirka 270 medarbetare varav två tredjedelar arbetar på folkhögskolorna.

Folkhögskolestyrelsens reglemente fastställdes av regionfullmäktige september 2022 och gäller för mandatperioden 2023-2026. Av reglemente framgår styrelsens ansvarsområde samt dess uppgifter.

I delegationsordning beslutad av folkhögskolestyrelsen januari 2024 framgår grunderna för delegering av beslut och rätt att underteckna handlingar. Delegationsordningen beskriver vilken funktion som är delegat och i vilka ärenden som delegationsrätten får vidaredelegeras.

Intervjuade uppger att många delar av den praktiska hanteringen är samma för nämnden och styrelsen som exempelvis ekonomin. Därtill uppger de att de upplever en tydlig fördelning i det praktiska arbetet avseende nämnden och styrelsen samt de gemensamma delarna.

Bedömning

Det är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen har fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter. Bedömningen görs mot bakgrund av att styrelsens ansvarsområden och uppgifter framgår av reglementet. Vi ser det som positivt att det har arbetats fram en delegationsordning för folkhögskolestyrelsen.

2.2. Mål, verksamhetsresultat och uppföljning

Verksamhetsplan

Regionens nämnder ska årligen upprätta en verksamhetsplan. I protokoll från januari 2023 framgår att nämnden har godkänt verksamhetsplanen för 2023. Av regionplan för 2023-2025 framgår att regionfullmäktiges övergripande mål ska brytas ner i verksamhetsmål och aktiviteter som verksamheten ska uppnå under året. Riktlinje för målstyrning beskriver att verksamhetsmål, som utgörs av mål och mått med målvärden, och aktiviteter ska processas fram inom fyra målområden².

Folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan för 2023 innehåller mål med tillhörande mått med målvärden och aktiviteter utifrån fyra målområden. Målvärdena ska följas upp och analyseras och aktiviteterna är förväntade att leda till en ökad måluppfyllelse. I verksamhetsplanen finns totalt nio delmål, 25 mått och 30 aktiviteter, se tabellen nedan.

Målområde	Styrelsens delmål	Mått	Aktiviteter
Nöjda invånare och samarbetspartners	Hälsa och välbefinnande	4	2
	Stärkt samverkan med länets kommuner och övriga samarbetspartners	-	4
	Bra bemötande och delaktighet	2	2
	God tillgänglighet	-	-
Hållbar utveckling i hela länet	Välfungerande kompetensförsörjning	5	2
	Hållbar utveckling	2	8
	Kultur i hela länet	1	3
En av Sveriges bästa arbetsplatser	Attraktiva, utvecklande och hälsofrämjande arbetsplatser med rätt kompetens för verksamhetens behov och uppdrag	9	6
God ekonomisk hushållning	God ekonomisk hushållning	2	3

Verksamhetsberättelser

Enligt direktiv från regionfullmäktige ska verksamhetsplanen följas upp genom tre verksamhetsberättelser under året (tertiäl 1 och 2 samt för helåret). Verksamhetsplanens mål, mått med målvärden och aktiviteter ska följas upp i verksamhetsberättelserna.

Folkhögskolestyrelsen har delegerat till styrelsens presidium att godkänna och överlämna verksamhetsberättelser och ekonomiska rapporter till regionstyrelsen, i de fall styrelsen inte hinner behandla dem. Av protokoll framgår att styrelsens presidium godkänt verksamhetsberättelsen för tertial 1 i maj och att nämnden

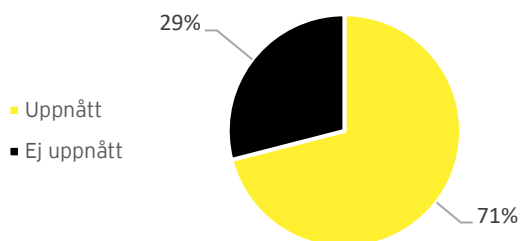
² Av regionplan 2023-2025 framgår att målet *Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet* avser hälso- och sjukvård samt hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser, därav är inte alla nämnder/styrelser berörda av detta mål.

godkänt verksamhetsberättelsen för tertial 2 i oktober 2023. I verksamhetsberättelse för tertial 1 framgår status för samtliga aktiviteter. Majoriteten av målvärdena har inte följts upp med anledning av att rapportering av utfall görs på halv- och helårsbasis alternativt att statistik inte har funnits tillgängligt vid rapporteringstillfället. I verksamhetsberättelsen för tertial 2 framgår status för samtliga aktiviteter och 17 av 25 mått har följts upp.

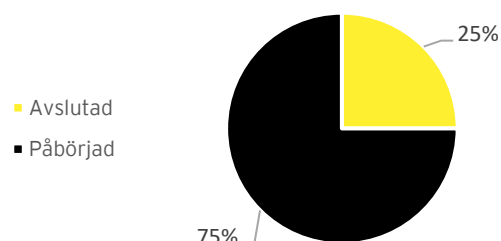
Verksamhetsberättelsen för helåret godkändes av nämnden i februari 2024. I verksamhetsberättelsen redovisas resultatet för samtliga målvärden förutom ett med anledning av att statistiken inte varit tillgänglig. Under 2023 uppfylldes 17 av 24 målvärden (71 procent). Vi noterar dock att fyra av målvärdena som inte uppnåddes var nära målvärdet. För ett av sju mål, vars målvärden inte uppfylldes, redovisades det åtgärder för.

Därtill redovisas status för samtliga av de 30 aktiviteterna. Vi noterar att tre aktiviteter har tagits bort och en aktivitet har lagts till inför behandlingen av verksamhetsberättelsen för helåret. Beslut om dessa förändringar framgår inte av styrelsens protokoll för 2023. Till följd av detta redovisas status för sammanlagt 28 aktiviteter i rapporten för helåret. Under 2023 genomfördes och avslutades 7 av 28 aktiviteter (25 procent), se diagram nedan. Resterande 21 aktiviteter uppges vara påbörjade.

Resultat målvärden 2023

Status aktiviteter 2023

Enligt direktiv från regionfullmäktige ska verksamhetsberättelsen för helåret innehålla ett framtidsavsnitt. Vi noterar att verksamhetsberättelsen för helåret inte innehåller ett framtidsavsnitt.

Folkhögskolestyrelsen redovisar ett överskott mot budget med 0,6 mnkr. I verksamhetsberättelse för 2023 framgår att målet avseende god ekonomisk hushållning anses uppnått för perioden då samtliga tillhörande mått med målvärden har uppnåtts. och god ekonomisk hushållning och målet om budget i balans bedöms i rapporten vara uppfyllt. Läs mer under avsnitt 2.3.

Bedömning

Det är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen har tolkat mål och uppdrag samt brutit ner dessa till egna mätbara mål och att de fungerar som styrsignaler till verksamheten. Styrelsen har brutit ned fyra strategiska målområden till mål med

tillhörande mått med målvärden och aktiviteter som syftar till att bidra till ökad måluppfyllelse. Därtill har styrelsen i enlighet med direktiv från regionfullmäktige tagit fram en verksamhetsplan och verksamhetsberättelser.

Vidare görs bedömningen att styrelsen har en styrning och uppföljning mot mål och beslut. Styrelsen har följt upp målvärden och aktiviteter i samband med verksamhetsberättelse för tertial 1 och 2 samt för helåret. Vi anser även att styrelsen har en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat. Styrelsen informeras om måluppfyllelsen tre gånger om året i enlighet med regionens uppföljnings- och bokslutsprocess. Dock noterar vi att verksamhetsberättelsen för helåret inte innehåller ett framtidsavsnitt i enlighet med direktiv från regionfullmäktige.

Det framgår inte förslag på åtgärder för samtliga av de målvärden som inte uppfylldes. Därav görs bedömningen att styrelsen delvis beslutar om åtgärder vid avvikelser avseende måluppfyllelsen.

Slutligen görs bedömningen att styrelsen delvis har säkerställt att verksamhetsresultatet är förenligt med regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer. Bedömningen görs mot bakgrund av att målet om god ekonomisk hushållning uppfylldes, att 71 procent av målvärdena nåddes och att 25 procent av aktiviteterna genomfördes som planerat.

2.3. Ekonomistyrning och ekonomisk uppföljning

Som nämnt ovan redovisar styrelsen för 2023 ett överskott om 0,6 mnkr. Av styrelsens budget för 2023 framgår att budget för året uppgick till 70,6 mnkr.

Vid intervju framgår att styrelsen inte tar fram egna periodrapporter avseende uppföljning av ekonomin. Anledningen uppges vara att styrelsens verksamhetsområde bildning ingår i den ekonomiska uppföljningen av förvaltningen som helhet vilken rapporteras till regionala utvecklingsnämnden. Intervjuade framhåller att nämnden och styrelsen utgörs av samma ledamöter, därav anses det inte finnas ett behov för styrelsen att ta del av den ekonomiska uppföljningen för verksamhetsområdet bildning vid två tillfällen. Uppfattningen är att den ekonomiska rapporteringen som sker i nämnden är tillräcklig och att det inte finns behov av en separat dragning för styrelsen.

Av protokollgranskningen framgår det att styrelsen under året tagit del av ekonomisk uppföljningen i samband med verksamhetsberättelserna, se tabell nedan.

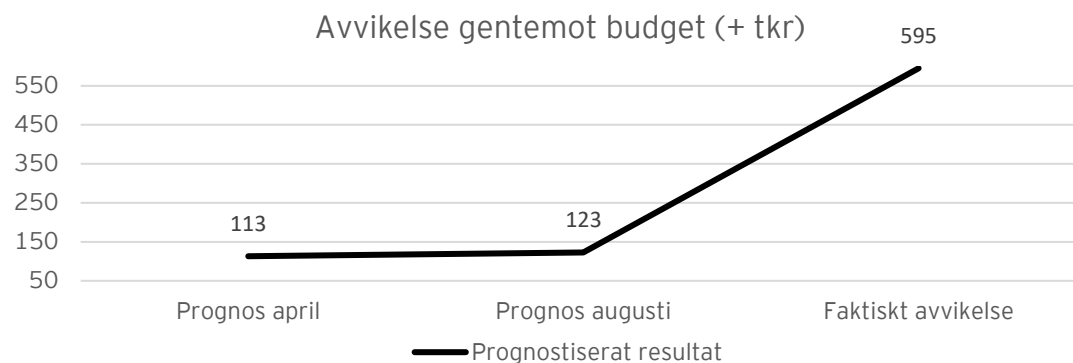
Datum	Handling	Prognos avvikelse
2023-05-29 <i>Presidium</i>	Verksamhetsberättelse 2023-04	+ 113 tkr
2023-08-23	Delegationsbeslut protokoll folkhögskolestyrelsens presidium	-
2023-10-04	Verksamhetsberättelse 2023-08	+ 123 tkr
2024-02-14	Verksamhetsberättelse 2023	+ 595 tkr

Vi noterar att styrelsens presidium vid ett tillfälle har godkänt verksamhetsberättelsen för tertial 1. Av sammanträdesprotokollet för mötet i augusti 2023 framgår att styrelsen under ärendet delegationsbeslut noterar delegationsbeslutet *protokoll - folkhögskolestyrelsens presidium 29 maj 2023*. Det framgår inte av anmälan att beslutet som presidiet tog avser godkännandet av verksamhetsberättelse för tertial 1. Det framgår därmed inte heller huruvida styrelsen har tagit del av verksamhetsberättelsen.

Samtliga verksamhetsberättelser har godkänts av styrelsen/styrelsens presidium och överlämnats till regionstyrelsen. Vi noterar att samtliga ekonomiska prognoser har visat på ett positivt utfall mot budget.

Av verksamhetsberättelsen för helåret framgår att styrelsens målvärden inom ramen för god ekonomisk hushållning uppfylldes för året, en aktivitet är avslutad och två är pågående. Utifrån resultat framgår att utfallet för aktiviteterna har analyserats, förbättringsområden har identifierats och åtgärder har vidtagits.

Se diagram nedan för prognostiserade avvikelser gentemot budget under 2023.

Bedömning

Det är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen delvis har en fullgod ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat och beslutar om åtgärder vid avvikelser.

Vi förstår att nämnden och styrelsens utgörs av samma ledamöter och att diskussionerna kring periodrapporter inte behöver ske inom ramen för bådadas sammanträden. Dock menar vi att det tydligt framgår av direktiv från regionfullmäktige att periodrapporter ska tas fram tre gånger om året och det framgår inte att folkhögskolestyrelsen skulle vara undantagna från detta. Vi menar därför att folkhögskolestyrelsen bör vid sitt sammanträde behandla de ekonomiska periodrapporterna utifrån sin roll som styrelse, även om det är samma periodrapport som redovisas för nämnden. Med det sagt anser vi inte att styrelsen ska behöva ta del av samma information vid två tillfällen men det bör framgå av protokollen att styrelsen har behandlat ärendet.

Därtill gör vi bedömningen att styrelsen har kunnat genomföra sina uppdrag med tillgängliga resurser, då styrelsen redovisar ett positivt ekonomiskt resultat för året 2023.

2.4. Intern kontroll och riskanalys

Folkhögskolestyrelsens internkontrollplan för 2023 redovisades och godkändes av styrelsen i januari 2023. Intervjuade uppger att styrelsens internkontrollplan är densamma som för regionala utvecklingsnämnden. Nytt för 2023 har varit att planen har beslutats av både nämnden och styrelsen, vilket uppges är ett resultat av revisionens tidigare rekommendationer.

Styrelsens internkontrollplan för 2023 innehåller tio risker, varav sju är regiongemensamma och tre är nämndspecifika³. Vi har tagit del av nämndens bruttorisklista där samtliga identifierade risker framgår, bruttorisklistan avser totalt 30 risker. Vid styrelsens behandling av internkontrollplan för 2023 tog de inte del av bruttorisklistan. Vid en genomgång av bruttorisklistan ser vi att det finns ett fåtal verksamhetspecifika risker.

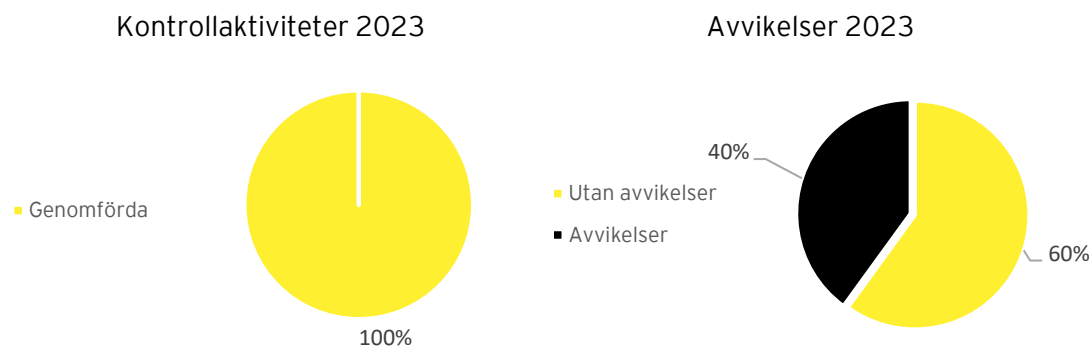
Av intervju framkommer att styrelsen inte deltar i arbetet med att identifiera och prioritera risker, men att de har möjlighet att tycka till och påverka internkontrollplanen i samband med att styrelsen ska ta beslut om den. Intervjuade upplever ett stort engagemang från styrelsen avseende arbetet med intern kontroll.

Enligt direktiv från regionfullmäktige ska uppföljningen av internkontrollplanen dokumenteras i verksamhetsberättelsen för tertial 2 samt för helåret. Av genomförd protokollgranskning kan vi konstatera att styrelsen inte har tagit del av någon uppföljning avseende intern kontroll i samband med verksamhetsberättelse för tertial 2. Vid februarisammanträdet 2024 behandlades verksamhetsberättelse för helåret tillsammans med uppföljning av intern kontroll. Uppföljningen styrelsen tagit del av ingår inte som en del i verksamhetsberättelsen utan som en separat handling. Vid sammanträdet beslutade styrelsen att godkänna redovisningen av intern kontroll för förvaltningsdel bildning.

Intervjuade framhåller att diskrepansen mellan direktiv från regionfullmäktige avseende uppföljning och styrelsens uppföljning av intern kontroll grundar sig på samma resonemang som för den ekonomiska uppföljningen (se avsnitt 2.3.).

³ Av internkontrollplan 2023 framgår det inte i de fall de nämndspecifika riskerna avser regionala utvecklingsnämnden, folkhögskolestyrelsen eller bådadas ansvarsområde.

I uppföljningen framgår att tio kontrollaktiviteter (100 procent) har genomförts varpå det förekom avvikelser i fyra (40 procent). För de fyra kontrollaktiviteter som visade på avvikelser framgår det förslag på åtgärder för tre.

Bedömning

Det är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen har gjort en riskanalys samt en internkontrollplan vilka syftar till att hantera prioriterade risker.

Bedömningen grundar sig på att styrelsen har tagit beslut om en internkontrollplan med tillhörande riskanalys för 2023. Vidare anser vi att styrelsen med fördel kan ta del av den bruttorisklista som förvaltningen har tagit fram.

Därtill görs bedömningen att styrelsen delvis har ett systematiskt arbete med internkontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi. Internkontrollplanen för 2023 inkluderar risker avseende såväl verksamhet som ekonomi. Dock menar vi att bruttorisklistan bör omfatta fler verksamhets-specifika risker, då vi bedömer att styrelsens ansvarsområde inte beaktas inom ramen för intern kontroll. Styrelsen har tagit del av uppföljning av intern kontroll för 2023 men uppföljningen har inte skett i verksamhetsberättelserna i enlighet med direktiv från regionfullmäktige och det framgår inte att folkhögskolestyrelsen skulle vara undantagna från detta. Slutligen gör vi bedömningen att styrelsen till stor del beslutar om åtgärder vid avvikelser. Bedömningen grundar sig på att det redovisades åtgärder för tre av de fyra kontrollaktiviteter som visade på avvikelser.

2.5. Beslutsunderlag och protokoll

Samtliga av styrelsens protokoll för verksamhetsåret 2023 finns publicerade på regionens webbplats. Protokollen redogör för vilken information som framkommit vid informationsärenden och beslutsärenden. Styrelsens kallelse, handlingar och beslutsunderlag publiceras inte på regionens webbplats. Intervjuade menade att deras kallelser och beslutsunderlag inte publiceras då styrelsens sammanträden inte är öppna för allmänheten.

Det framgår av protokollen vilka beslutsunderlag som ligger till grund för respektive ärende. Det går därmed att identifiera vilka handlingar som ligger till grund för respektive beslut.

Bedömning

Det är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen har tydliga beslutsunderlag och protokoll. Bedömningen grundar sig på att styrelsens protokoll är tydliga och har självständiga beslutsmeningar. För samtliga beslutsärenden framgår eventuella handlingar som har utgjort underlag för besluten vilket underlättar möjligheten att följa ärendegången.

I sammanhanget vill vi framhålla att styrelsen med fördel kan publicera beslutsunderlag, som inte är föremål för sekretess, på regionens webbplats.

2.6. Tidigare rekommendationer

I detta avsnitt redovisas folkhögskolestyrelsens hantering av tidigare rekommendationer från basgranskning åren 2020, 2021 och 2022. För respektive rekommendation görs en bedömning avseende i vilken utsträckning nämnden har vidtagit åtgärder. Bedömningen redovisas i tabellen nedan och görs utifrån en tregradig skala. Av tabellen framgår att en av fem tidigare rekommendationer bedöms vara delvis hanterad.

Åtgärder har vidtagits i enlighet med rekommendation	
Åtgärder har vidtagits till viss del	
Det har ej vidtagits några åtgärder	

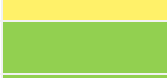

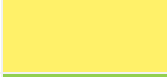

Rekommendation	Svar 2023	
Utveckla arbetet med "Handlingsplaner för kostnadseffektiv verksamhet" avseende exempelvis besparingarnas potential och när i tiden redovisade åtgärder förväntas få effekt. 2020	Bedömdes hanterad 2022.	
Initiera ett arbete med att förtydliga reglemente, riktlinjer och rutiner, i syfte att förslå för fullmäktige att besluta om nytt reglemente där ansvarsfördelningen mellan folkhögskolestyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har förtydligats. 2020, 2021 och 2022	Bedöms vara hanterad 2023. Enligt uppgift påbörjades ett arbete 2021 med att förankra rekommendationen hos förtroendevalda samt kanslienheten. Bedömningen var att tidigare reglemente, därmed även nuvarande, fungerade tillfredsställande och att det inte fanns behov av något förtydligande.	

<p>Tydliggöra hur beslut ska delegeras, det vill säga vilka beslut som kan fattas på delegation samt vem som är delegat i dessa fall.</p> <p><i>2021 och 2022</i></p>	<p>Folkhögskolestyrelsen beslutade om delegationsordning i januari 2024.</p> <p>Fastän rekommendationen inte fullt ut är hanterad under 2023 så är rekommendationen beaktad under 2023. Mot denna bakgrund bedöms rekommendationen vara hanterad inom ramen för basgranskningen 2023.</p>	
<p>Säkerställa att uppföljning av verksamhetsplanen sker i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige bestämt, det vill säga två delårsrapporter och en verksamhetsberättelse.</p> <p><i>2021 och 2022</i></p>	<p>Bedöms delvis hanterad 2023.</p> <p>Styrelsen följer upp verksamhetsplanen genom tre verksamhetsberättelser i enlighet med direktiv från regionfullmäktige. Dock ingår inte ett framtidsavsnitt eller avsnitt avseende uppföljning av intern kontroll.</p>	
<p>Säkerställa att uppföljning av intern kontrollplan sker till folkhögskolestyrelsen.</p> <p><i>2022</i></p>	<p>Bedöms vara hanterad 2023.</p> <p>Styrelsen tog del av uppföljning av intern kontroll i samband med sammanträdet i februari 2024.</p>	

3. Slutsats

I nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedöms vara helt, delvis eller ej uppfyllda alternativt inte går att bedöma.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	

Revisionsfråga	Bedömning
Har revisionsobjektet fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter?	
Har revisionsobjektet tolkat mål och uppdrag och brutit ned dessa till egna mätbara mål och att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?	
Har revisionsobjektet en styrning och uppföljning mot mål och beslut?	
Har revisionsobjektet en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslutar man om åtgärder vid avvikelser?	
Är revisionsobjektets verksamhetsresultat förenlig med fullmäktiges, stiftarens eller ägarens mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra relevanta föreskrifter?	
Har revisionsobjektet en fullgod ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	
Har revisionsobjektet genomfört sina uppdrag med tillgängliga resurser?	
Har revisionsobjektet gjort en egen riskanalys samt en internkontrollplan vilka syftar till att hantera prioriterade risker?	
Har revisionsobjektet ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?	
Har revisionsobjektet tydliga beslutsunderlag och protokoll?	
Hur har revisionsobjektet hanterat tidigare och ej åtgärdade rekommendationer som har getts i samband med de senaste årens basgranskning?	Se avsnitt 2.6.

Vår sammanfattande bedömning är att folkhögskolestyrelsen till stor del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt delvis haft en tillräcklig intern kontroll.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi folkhögskolestyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att folkhögskolestyrelsen tar del av ekonomiska uppföljningar i enlighet med direktiv från regionfullmäktige.
- ▶ Säkerställa att verksamhetsberättelser innehåller uppföljning av intern kontroll och ett framtidsavsnitt i enlighet med direktiv från regionfullmäktige.
- ▶ Genomföra en mer heltäckande riskanalys som beaktar styrelsens ansvarsområden i större utsträckning.
- ▶ Tydliggöra arbetet med hantering av avvikelser i form av åtgärder avseende mål med låg måluppfyllelse.
- ▶ Säkerställa att styrelsen beslutar om åtgärder vid förekomst av avvikelser inom ramen för intern kontroll.

Kalmar 22 mars 2024

Negin Nazari
Certifierad kommunal yrkesrevisor
EY

Viktoria Wedbäck Pizevska
Verksamhetsrevisor
EY

4. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Ordförande folkhögskolestyrelsen
- ▶ Vice ordförande
- ▶ Regional utvecklingsdirektör
- ▶ Bildningschef
- ▶ Ekonomichef

Analyserade dokument

Övergripande

- ▶ Arbetsordningar och reglementen för den politiska organisationen mandatperioden 2023-2026
- ▶ Regionplan för Region Kalmar län 2023-2025
- ▶ Årsredovisning Region Kalmar län 2022
- ▶ Riktlinje intern kontroll Region Kalmar län 2023
- ▶ Rutin för Process Intern kontroll 2023
- ▶ Region Kalmar län delårsrapport 2023-4
- ▶ Region Kalmar län delårsrapport 2023-8
- ▶ Politisk organisation Region Kalmar län 2023-2026
- ▶ Verksamhetsorganisation Region Kalmar län 2023
- ▶ Presentation Region Kalmar län, februari 2023
- ▶ Tidplan för regionens uppföljning av ekonomi och verksamhet 2023
- ▶ Regionens ekonomi- och verksamhetsplaneringsprocess
- ▶ Regionens uppföljnings- och bokslutsprocess
- ▶ Riktlinje för målstyrning i Region Kalmar län

Folkhögskolestyrelsen

- ▶ Delegationsordning folkhögskolestyrelsen 2024
- ▶ Bildning verksamhetsplan 2023
- ▶ Folkhögskolor verksamhetsberättelse 2023-4
- ▶ Folkhögskolor verksamhetsberättelse 2023-8
- ▶ Folkhögskolor verksamhetsberättelse 2023
- ▶ Folkhögskolestyrelsen/förvaltningsdel bildning Internkontrollplan 2023
- ▶ Förvaltningsdel bildning uppföljning intern kontroll 2023
- ▶ Folkhögskolestyrelsen bruttolista riskanalys intern kontroll 2023
- ▶ Protokoll folkhögskolestyrelsen 2023-01-17 - 2023-11-08
- ▶ Protokoll folkhögskolestyrelsen 2024-02-14
- ▶ Protokoll folkhögskolestyrelsens presidium 2023-03-23 och 2023-05-29

5. Revisionskriterium

Kommunallagen (2017:725)

Av kommunallagens sjätte kapitel framgår att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Nämnderna ska se till att verksamheten inom sitt ansvarsområde bedrivs i enlighet med regionfullmäktiges mål och riktlinjer samt lagar och författningar som gäller för verksamheten. Nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

Regionens styrmodell

Av regionfullmäktiges regionplan för Region Kalmar län 2023-2025 framgår att länets styrmodell består av en vision, en strategi samt fem övergripande strategiska mål. Målstyrningen grundar sig på mål, mått och aktiviteter som har processats fram inom fyra målområden: invånare och kund, verksamhet, medarbetare och ekonomi.

Målen ska formuleras så att de beskriver vad som ska uppnås och följs upp med mått med tillhörande målvärden för att möjliggöra uppföljning och analys. Regionfullmäktiges mått anges i kortsiktiga och i långsiktiga målvärden. De fem övergripande strategiska målen är:

- ▶ Nöjda invånare och samarbetspartners
- ▶ Hållbar utveckling i hela länet
- ▶ Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet
- ▶ En av Sveriges bästa arbetsplatser
- ▶ God ekonomisk hushållning

Baserat på regionplanen upprättar förvaltningarna inom regionstyrelsen och respektive nämnd årliga verksamhetsplaner. Regionplanen är vägledande för regionstyrelsens och nämndernas verksamhetsplaner. Verksamhetsplanerna ska innehålla mål, mått och aktiviteter.

Regionens uppföljning

- ▶ Två delårsrapporter
- ▶ Årsredovisning
- ▶ Uppföljningsrapporter

Nämndernas uppföljning

- ▶ Tre verksamhetsberättelser⁴
- ▶ Tre ekonomiska periodrapporter

De nedbrutna målen och måtten i verksamhetsplanerna följs upp i verksamhetsberättelserna. I de årliga verksamhetsberättelserna, med undantag för patientnämnden, ingår ett framtidsavsnitt som anger behov och inriktning framåt. Regionstyrelsen och övriga nämnder, förutom patientnämnden, upprättar tre ekonomiska periodrapporter i enlighet med upprättad plan för uppföljning.

Periodrapporterna och verksamhetsberättelserna ska överlämnas till nämnd eller regionstyrelsen för beslut och eventuella åtgärdande. Region Kalmar län upprättar tre uppföljningsrapporter under året som redovisas i regionstyrelsen för information och eventuella åtgärder. Eventuella avvikelser gentemot budget och mål ska förklaras i verksamhetsberättelser, delårsrapporter och årsredovisning. Regionstyrelsens kan fatta särskilda beslut om åtgärder med anledning av redovisade avvikelser gentemot budget.

Riktlinje för målstyrning i Region Kalmar län

Upprättad av arbetsgruppen för strategisk målstyrning 2012-04-18, senast reviderad 2020-10-09. Syftet med riktlinjen är att få en tydlig ledning och styrning av verksamhet för att nå uppsatta mål samt för att regionen ska leva upp till de krav som ställs i lagar och förordningar.

Regiondirektörens ledningsgrupp har särskilt ansvar för rutinen och för att samtliga medarbetare i regionen ska följa rutinen. Regionfullmäktige fastställer regionplanen, övergripande mål och mått samt följer upp och utvärderar resultat. Regiondirektörens stab fastställer tidplan för planerings- och uppföljningsprocessen. Uppföljning av mål ska ske tertialvis i samband med verksamhetsdialoger, delårsrapporter och i samband med årsredovisning.

Intern kontroll

Riktlinje för intern kontroll för Region Kalmar län beslutad av regionfullmäktige 2020-09-23, senast reviderad 2023-03-02, gäller för perioden 2023-01-01- 2025-12-31. Riktlinjen ska revideras vart tredje år och följas upp årligen. Av regionplan 2023-2025 framgår att intern kontroll handlar om att säkerställa:

- ▶ En ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- ▶ Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- ▶ Att tillämpliga lagar, regler, riktlinjer och avtal med mera följs

⁴ Med undantag för patientnämnden som upprättar en årlig verksamhetsberättelse.

Regionstyrelsen ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom regionen samt att denna utvecklas utifrån regionens kontrollbehov. I riktlinjen fastställs ansvaret och uppföljning för intern kontroll. Internkontrollarbetet ska säkerställa att riktlinjer och regler inom de olika verksamhetsområden efterlevs och följs, samt att behovet av nya riktlinjer och regler uppmärksammas. Processen för intern kontroll ska utgå från de krav som ställs och den interna kontrollen ska vara en integrerad del av verksamheten. Processen ska utföras och dokumenteras på det sätt som finns beskrivet i rutinen för process intern kontroll.

Regiondirektören har i förvaltningsorganisationen det yttersta ansvaret för den interna kontrollen. Regiondirektören ska styra och följa upp den interna kontrollen och varje förvaltningschef ska inom sin förvaltning ansvara för att uppföljning och utvärdering av kontroller och åtgärder sker. Rapportering till nämnd ska ske i samband med uppföljningen vid delår i augusti och vid helår. Regionstyrelsen och nämnderna ska i samband med uppföljning vid behov göra en bedömning av om den interna kontrollen är tillräcklig. Förvaltningschef ska ansvara för att allvarigare avvikelser mot den interna kontrollen omgående rapporteras till regiondirektören, som har en rapportskyldighet till regionstyrelsen.

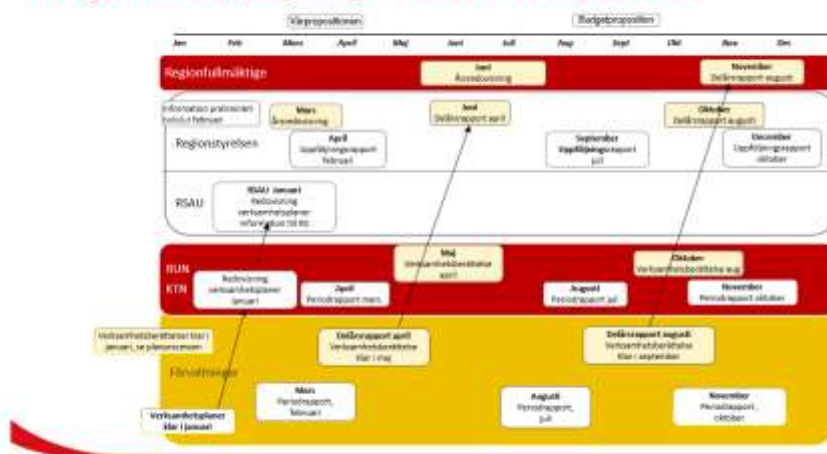
Regiondirektören redovisar årligen för regionstyrelsens godkännande en regionövergripande intern kontrollplan. Förvaltningschefen redovisar årligen en motsvarande intern kontrollplan inom den egna förvaltningen. Resultatet av uppföljningen ska rapporteras till regiondirektören i samband med delår i augusti och vid helår. Regiondirektören rapporterar till regionstyrelsen. Regionstyrelsen ska med utgångspunkt från regiondirektörens rapportering utvärdera regionens samlade system för intern kontroll. I bedömningen ingår att bedöma ändamålsenligheten av processen för intern kontroll samt hur tillämpningen har fungerat och vid behov föreslå förbättringsåtgärder.

Reglemente för folkhögskolestyrelsen

Folkhögskolestyrelsens reglemente fastställdes av regionfullmäktige den 29 september 2022 och gäller för mandatperioden 2023-2026. Folkhögskolestyrelsen ansvarar för Region Kalmar läns folkhögskolor. I folkhögskolestyrelsens uppgifter ingår bland annat att tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de av huvudmannen fastställda målen, upprätta planer och årsbudget enligt särskilda anvisningar, genom uppföljning och utvärdering följa skolornas verksamhet samt att upprätta verksamhetsberättelser enligt särskilda anvisningar och utföra revision av skolornas verksamhet.

Bilaga 1. Uppföljnings- och bokslutsprocess

Regionens uppföljnings- och bokslutsprocess

Tidplan för regionens uppföljning av ekonomi och verksamhet

	Brytdatum	Klart i RD och Stratsys	Regional utvecklingsn ämnd	Kollektiv- trafiknämnd	Arbets- utskott	RS	RF
Preliminärt bokslut	2023-01-17					2023-02-02	
Årsredovisning 2022 (verksamhetsberättelser)	2023-01-17	2023-01-25	2023-02-15	2023-02-16	2023-02-14	2023-03-23	2023-06-02
Januari	2023-02-06						
Februari	2023-03-06						
Periodrapport mars	2023-04-05	2023-04-14	2023-04-04	2023-04-05	2023-04-25	2023-05-10	
Delårsrapport april (verksamhetsberättelser)	2023-05-11	2023-05-17	2023-05-17	2023-05-16	2023-05-31	2023-06-13	
Maj	2023-06-07						
Juni	2023-07-06						
Periodrapport juli	2023-08-04	2023-08-10	2023-08-23	2023-08-24	2023-08-29	2023-09-13	
Delårsrapport augusti (verksamhetsberättelser)	2023-09-12	2023-09-20	2023-10-04	2023-10-05	2023-10-17	2023-10-31	2023-11-22,23
September	2023-10-05						
Periodrapport oktober	2023-11-06	2023-11-10	2023-11-08	2023-11-09	2023-11-28	2023-12-12	
November	2023-12-06						

4 vardagar till brytdatum och 8 dgr vid delår

4 vardagar för klart stratsys